

Nr 525

Av herrar **Björck** i Nässjö och **Fridolfsson** i Stockholm, om *ändrade grunder för statsbidragen till de politiska partierna.*

(Lika lydande med motion nr 476 i Första kammaren)

De politiska partierna erhåller stora summor i statligt och kommunalt partistöd. Utöver det statliga partistödet på 24,5 milj. kr. kan man beräkna att det kommunala partistödet inom kort kommer att uppgå till betydande summor. Det offentliga partistödet storlek skärper kraven på en rättvis fördelning av medlen partierna emellan. Tyvärr har partistödet utformats så att det gynnar regeringspartiet på de andra partiernas bekostnad.

En mycket stor del av partiernas verksamhet och utgifter är nämligen att betrakta som grundkostnader *oberoende av partiernas storlek*. Detta gäller den alldeles övervägande delen av valkampanjkostnaderna liksom den basorganisation som är oundgängligen nödvändig för drivande av en landsomfattande verksamhet. Detta är fakta som inte kan åsidosättas.

Argumenten för ett bibehållande av den nuvarande ordningen kan mot bakgrund av dessa faktiska förhållanden lämnas utan avseende. Partistödet skall inte uppfattas som något slags kollektivt avgiftssystem utan som medborgarnas bidrag till att förutsättningar ges partierna att nå väljarna med sin politiska verksamhet.

I det system vi har med proportionella val är det självklart att de partier som framkommer genom detta valsysteem också skall arbeta under rättvisa villkor. Staten skall inte med ekonomiska medel hindra en utveckling som blir följderna av ett i demokratisk ordning beslutat valsysteem.

Nyligen har kapitalskatteutredningen föreslagit att gåvoskatt skall betalas av den som ger gåvor till ideella organisationer, religiösa samfund, idrottsorganisationer m. fl. Detta kan komma att få allvarliga följder för de berörda organisationerna. Det är särskilt betänkligt att förslaget även avser politiska partier. Det kan endast tolkas så att regeringspartiet med hjälp av sin lagstiftningsmakt försöker strypa denna typ av bidrag till ifrågakommande partier.

Mot bakgrund av detta synes en förändring av stödet till att även omfatta grundbidrag motiverat. Principen om grundbidrag till politiska organisationer är också redan erkänd av statsmakterna genom att de politiska ungdomsorganisationerna erhåller statsbidrag utformat på sådant sätt.

Det faktum att det största partiet gynnas av nuvarande regler får än större tyngd av att det också är detta parti som för närvarande och sedan lång tid innehar regeringsmakten och alla de fördelar från opinionsbildningssynpunkt detta innebär. Detta förhållande, och att det är uppenbart att andelen grundbidrag inte kan komma att understiga 50 procent, gör att riksdagen redan i år bör fatta beslut om en omfördelning av anslaget till de politiska partierna.

Av beloppet bör 50 procent eller 12,25 milj. kr. fördelas lika mellan de i riksdagen representerade partierna och resterande belopp fördelas i enlighet med nu gällande regler om visst belopp per mandat.

Under återopande av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av anslaget om bidrag till politiska partier beslutar godkänna vad i motionen anförts i fråga om ändring av grunderna för bidrag till politiska partier.

Stockholm den 27 januari 1970

Anders Björck (m)
i Nässjö

Filip W. Fridolfsson (m)
i Stockholm
